

ПТИЦИ

Голям синигер
(*Parus major*)

CREATIVE COMMONS

Снимка: Jörg Hempelz (Общомедия)

Рубрики

ТЕ ИЗЧЕЗВАТ: Египетски лешояд /*NEORHON PERSOPIPTERUS*/

В този брой ще ви запознаем с една от „забележителностите“ на Природозащитния център „Източни Родопи“ – Египетския лешояд. Той е вписан в Червен списък на застрашените видове (IUCN Red List) и в Червената книга на България, като застрашен. Една от целите на центъра е именно опазването на Египетския лешояд и местообитанията му.

Лица на броя: Голям синигер /*PARUS MAJOR*/

През 1872-1874г. са правени опити за въвеждането му в САЩ, в района на Синсинати, Охайо, но безуспешно. Той е най-разпространената птица в България след врабчето и гълъба.

Лица на броя: Лястовици

Лястовиците са разпространени почти по цялата суша. По света се срещат около 80 вида лястовици, като само 5 от тях гнездят в България.

- За повече информация относно тези птици, видео и аудио, посетете сайта BGBIRDS.COM.
- Във форума FORUM.BGBIRDS.COM можете да намерите отговор на въпросите си или да споделите опит с други любители на птиците. Там ще откриете и полезна информация за отглеждането и размножаването на папагали у дома.

Корица: Голям синигер /*PARUS MAJOR*/

Снимка: THERMOS (Общомедия, CREATIVE COMMONS)

ТЕ ИЗЧЕЗВАТ: ЕГИПЕТСКИ ЛЕШОЯД

В този брой ще ви запознаем с една от „забележителностите“ на Природозащитния център „Източни Родопи“ - Египетския лешояд (*Neophron percnopterus*). Той е вписан в Червен списък на застрашените видове (IUCN Red list) и в Червената книга на България, като застрашен. Една от целите на центъра е именно опазването на Египетския лешояд и местообитанията му.

АВТОР: Михаил Николов

Египетския лешояд няма изразен полов диморфизъм. И при двата пола дължината на тялото е около 60-70см, размаха на крилете 150-170см, а теглото 1.6-2.5кг. Оперението му е в светли кремави тонове, като краищата на крилата и маховите пера са по-тъмни. По главата почти няма оперение, а кожата е жълтеникава. До достигане на полова зрялост, младите птици са почти изцяло кафяви. Най-възрастната птица в плен е била на 37 години. Продължителността на живота в природата е трудна за определяне, тъй като птиците не винаги се връщат на същото място.

Египетския лешояд се среща в Южна Европа, Азия и северна Африка. Има изолирани колонии и на Канарските острови и Кабо Верде. Обитава открити райони като степи, полустепи, пустини и скалисти местности. Понякога може да бъде забелязан в близост до сметища.

В района на Маджарово са създадени условия за наблюдаването му в естествената му среда по време на полет или хранене. В природозащитния център има и постоянна изложба, в която са представени важни моменти от живота на лешоядите.

продължава на стр. 4 >>

CREATIVE COMMONS

Снимка: Kousik Nandy (Общомедия)

Когато ловува Египетският лешояд разчита изцяло на зрението си и не използва обонянието си, за да намери храна. Обикновено избира открити пространства, където може да се издигне на високо и да наблюдава цялата околност. Често практиката е вместо да търси плячката си, да наблюдава други лешояди (може и от друг вид), които кръжат над храната.

Египетските лешояди са месоядни и се хранят предимно с мърша, но в менюто им често влизат насекоми, малки влечуги, бозайници, ракообразни, охлюви, яйца и малки птици. Яйцата и малките на птиците са в особена опасност, тъй като Египетският лешояд е способен да използва инструменти, за да достигне до храната си. Пример за

това е начина, по който убиват костенурките. Когато хване костенурка, лешояда я вдига на високо и я пуска, за да се счупи корубата и. По подобен начин той пробива и черупката на по-големите яйца като щраусовите. Той хваща с човката си камък и го удря рязко върху черупката на яйцето. Той е способен на това, тъй като за разлика от повечето лешояди има къс здрав врат.

Египетските лешояди са моногамни и мигрират заедно с половинката си. Те строят едно голямо гнездо, като всяка година се завръщат в него и го дооправят. Обикновено го строят по непристъпни скали или в пещери, като в строежа вземат участие и двете птици. Гнездото се състои главно от клони, косми, кожи, парцали, а понякога кости от дребни животни или коруби на костенурки. За разлика от другите грабливи птици, които пренасят строителните материали за гнездото си с крака, Египетският лешояд използва човката си.

Женската снася максимум две яйца между март и май, в зависимост от района, в който мъти. Мътенето продължава от 39 до 42 дни, като в първите няколко дни мъти само женската, а след това се включва и мъжкия.

Тъй като женската снася яйцата в интервал от няколко дни, в първите дни след излюпването, първото пиче ще е значително по-развито. В изхранването на малките и защитаването на територията се включват и двамата родители. Малките се сдобиват с перушина по цялото тяло към 71-85 ден и 10-20 дни по-късно вече могат да летят. След това младите птици продължават да летят в територията на родителите си, редом с тях. Те се връщат в гнездото, където възрастните продължават да ги хранят, докато не се научат сами да си намират храна. Лешоядите стават независими около четвъртия месец от излюпването си, но достигат полова зрялост на 6 години.

Египетските лешояди нямат естествени врагове. Заплаха за тях могат да бъдат само хората, с унищожаването на местообитанията им и храната, която изхвърлят.

Световната популация на египетски лешояди е между 10 и 100 хиляди индивида, 100 от които са засечени в България.

Снимка: Naumann (Общомедия)

Голям синигер / PARUS MAJOR /

Автор: Михаил Николов

CREATIVE COMMONS

Снимка: Общомедия

Въпреки, че в България Големият синигер е защитен от закона, той е най-широко разпространен в сравнение с другите видове синигери.

Размерите и оперението и при двата пола са еднакви което затруднява разпознаването им. Характерен за Големия синигер е жълтият корем с черна ивица, която го пресича. Главата, гърдите, шията и човката също са черни, но бузите му са бели. Гърбът е жълто-зелен, а краищата на крилата и опашката са сиви на черни ивици.

Големият синигер не е прелетна птица и живее целогодишно на една и също място. Той е изключително издържлив на студ и се среща в почти цяла Европа, като изключение правят само най-северните части на Скандинавския полуостров и Исландия. Среща се също в Алжир, Тунис, северно Мароко, Мала Азия, Иран, Индия, Централна и Югоизточна Азия и Япония. През 1872-1874г. са правени опити за въвеждането му в САЩ, в района на Синсинати, Охайо, но безуспешно. Той е най-разпространената птица в България след врабчето и гълъба.

продължава на стр. 6 >>

CREATIVE COMMONS

Снимка: Tbird ulm (Общомедия)

CREATIVE COMMONS

Снимка: Общомедия

CREATIVE COMMONS

Снимка: Общомедия

Снимка: N_Karakal (Общомедия)

CREATIVE COMMONS

Снимка: N_Andrzej Jablęcki (Общомедия)

Снимка: Общомедия

Големият синигер е смел и любопитен и не се притеснява от човешкото присъствие. Често птиците се придвижват на малки групички. Големият синигер е предимно насекомояден, като предпочита гъсеници, паяци и др. насекоми, но се храни и със семена, жълди и горски плодове. Изследване през 2007г. установи, че той е помогнал за намаляване на щетите от гъсеници в ябълковите градини с 50%.

Размножителния период на Големия синигер започва през март. Той използва дупки в дърветата или в по-редки случаи в стени и скали, за да си направи гнездо. То има формата на купа, направена от мъх, пера, трева и пух от растения. Често правят гнездата си и в поставени от хората

гнездилки.

Женската снася от 7 до 15 гладки, лъскави, бели яйца на червено-кафяви петънца. Тя ги мъти сама през следващите 13-14 дни. В храненето на малките участие вземат и двамата родители. До 16-22 ден малките са изцяло покрити с пера, а на 2 месеца става първата смяна на оперението.

На много места по света в парковете са поставени гнездилки и хранилки, които улесняват прехраната на Големия синигер през зимата и намирането на подходящо за гнездене място през пролетта.

- Ако искате да видите повеч снимки на Големия синигер, както и видео и аудио записи, посетете сайта ПТИЦИ: www.bgbirds.com/otherbirds/Parus_major.html

BGBIRDS.COM

Снимка: Totodu74 (Общомедия)

CREATIVE COMMONS

Снимка: Общомедия

Лястовици

Автор: Михаил Николов

Лястовиците са разпространени почти по цялата суша. По света се срещат около 80 вида лястовици, като само 5 от тях гнездят в България. Най-познати за хората са Селската (*Hirundo rustica*) и Градската лястовица (*Delichon urbica*).

Дължината на тялото и на двата вида е около 15-20см, а теглото 20-30гр. Няма изразен полов диморфизъм.

Градската лястовица е с бял корем, гърди, врат и кръст. Останалата част от тялото и е черна. За разлика от нея селската лястовица има доста по-интересно оцветяване. Гърба и крилата и са синьо-черни с метален блясък, а гърдите и корема – бели, като през гърдите минава черна ивица.

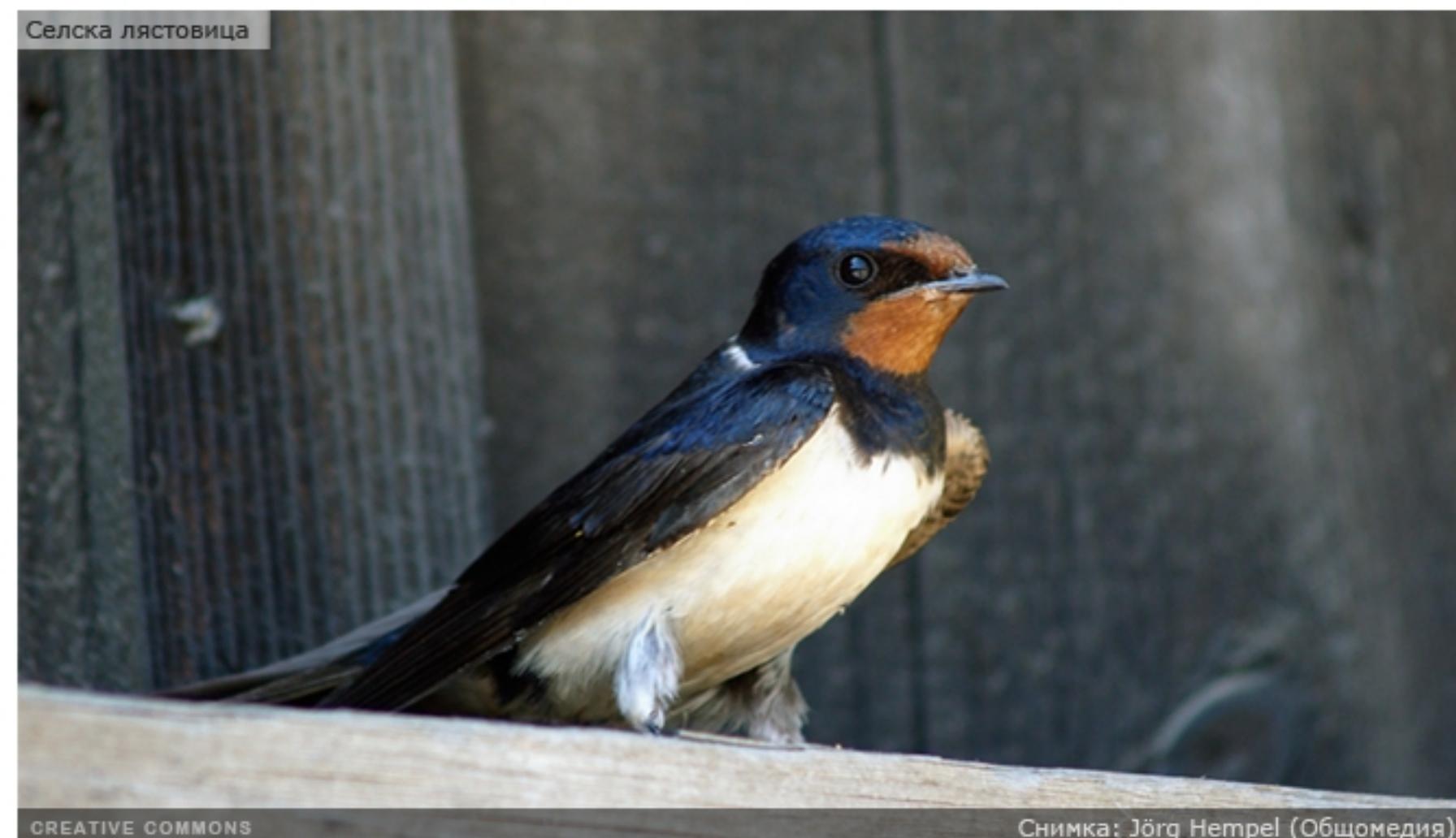
Крайните опашни пера имат бели ивици, но

най-характерно за Селската лястовица са червено-кафявите врат и чело. Характерни и за двата вида са слабо развитите крака, тъй като птицата прекарва по-голямата част от деня си в полет и не ги използва за ходене.

Лястовиците са прелетни птици. Ареалът на Градската лястовица обхваща по-голямата част от Европа, Азия и Африка. Селската лястовица се среща почти по цялата планета, като на север достига полярната окръжност, а за разлика от градската населява и Северна и Южна Америка.

Лястовиците се хранят с летящи насекоми, които улавят по време на полет, поради което прекарват по-голямата част от живота си във въздуха. За разлика от повечето видове, Градската и Селската лястовица са свикнали с човешкото присъствие и дори го предпочитат.

продължава на стр. 10 >>

CREATIVE COMMONS

Снимка: В.пavez (Общомедия)

CREATIVE COMMONS

Снимка: Mila Zinkova (Общомедия)

Градска лястовица

CREATIVE COMMONS

Снимка: Andrew Butko (Общомедия)

Почти винаги гнездят по сградите, като в по-редки случаи в природата, в пещери и по скали. Гнездото им е изградено от кал, сламки и мъх, които птицата оформя на топчета в човката си и добавя едно по едно. Това е и причината са специфичния вид на гнездото. Има малка разлика в гнездата на двата вида. Гнездото на Селската лястовица има само малък отвор, а на Градската е с открита горна част.

Лястовицата е моногамна и всяка пролет се връща да гнезди на едно и също място. Ако гнездото и го няма, го изгражда на същото място.

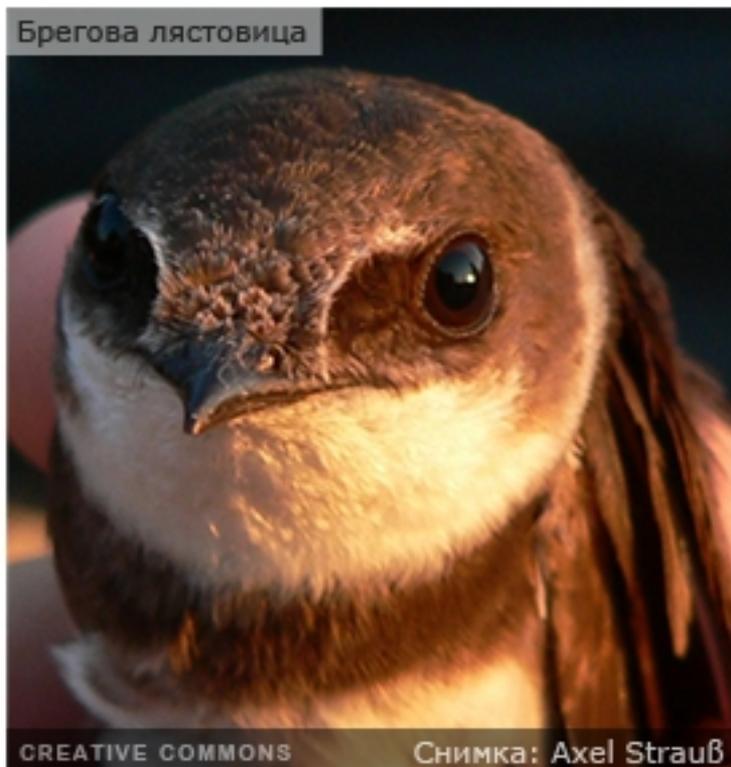
Двойката има едно или две люпила годишно. Женската снася от 3 до 6 бели яйца със сиви и кафяви точки,

които мъти 13-15 дни. Щом малките се излюпят с изхранването им се заемат и двамата родители, като за един ден долитат по 600 пъти до гнездото с храна за бебетата си. Щом пораснат достатъчно, на около 3 седмици, малките излизат за пръв път от гнездото, но родителите продължават да ги хранят още няколко дни. Няколко дни по-късно младите птици се събират на големи ята около блата или реки, където има много насекоми.

През втората половина на XX век числеността на Градската лястовица започва бавно да намалява, поради изчезването на основната и храна, летящите насекоми, от някои райони. Въпреки, че и двата вида са защитени в България, те не са в опасност и продължават да радват хората със специфичните си песни.

Останалите видове лястовици, срещащи се в България избягват човешкото присъствие и гнездят по високи скали. Изключение прави Бреговата лястовица (Riparia riparia). Тя прави гнездото си във вертикални рохкави брегове на реки, като в изграждането участват и двете птици, дълбаейки почвата с крака на смени. Гнездото представлява хоризонтален тунел на склона на брега с отвор от около 6-8см и дължина до 1.5 метра. Тунелът завършва с гнездова камера, застлана с мъх и слама. Мътенето и тоглеждането на малки протича, както при другите лястовици, но Бреговата лястовица рядко има повече от едно люпило годишно.

Брегова лястовица

CREATIVE COMMONS

Снимка: Axel Strauß

Гнездо на Брегова лястовица

CREATIVE COMMONS

Снимка: Bruce (Общомедия)

Екип

Администратор: Михаил Николов

E-MAIL: MICO@GBG.BG

SKYPE: MICO_BG

Снимки: Общомедия (**WIKIMEDIA COMMONS**)

Всички снимки в списанието са взети от
Общомедия и използването им съгласно
GNU FDL и CREATIVE COMMONS Е
РАЗРЕШЕНО.

- Повече информация за списанието и за това как може ваша творба (статия, снимка или друго) да бъде публикувана ще намерите на сайта Птици: MAGAZINE.BGBIRDS.COM
- Станете наш приятел, за да бъде и вашата реклама тук! За целта се свържете с администратора на посочените адреси!

BGBIRDS.COM

Пиши за списанието,

стани автор

За да станете автор, трябва да напишете статия на някаква тема, свързана с птиците и да я изпратите на администратора.

Другия начин е да пишете статии за различни видове птици във форума (forum.bgbirds.com) и някоя от тях ще бъде включена в списанието.

**Очаквайте следващия брой през
Септември 2009!!!**